

Diarienummer: S2019/04002/FS

**YTTRANDE
2019 12 18**

**Socialdepartementet
103 33 Stockholm**

Remissvar från: Svensk Plastik Estetisk Sjuksköterske Organisation – SPESO

Betänkandet: Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar. Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar. S2019/04002/FS

Sammanfattning:

- Förslaget är väl underbyggt och SPESO stöder i stort förslaget till att en lagreglering sker, och de åtgärder som krävs för att stärka patientsäkerheten inom estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.
- Genom att komplettera in tillägg/ny lagtext i befintliga lagar, och även till en ny förordning gynnar det för en klar tydlighet.
- SPESO välkomnar också kompetenskraven på att endast legitimerade läkare med adekvat specialistkompetens får utföra estetiska kirurgiska ingrepp och att endast den som har legitimation som läkare, tandläkare eller sjuksköterska får utföra estetiska injektionsbehandlingar.

SPESO har följande synpunkter till lagförslaget:

- SPESO anser att estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar som beskrivs i lagförslaget bör ställas under hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen, patientdatalagen, patientlagen, patientskadelagen. Allt för att få en klar tydlighet, och för patientsäkerheten.

Det på grund att utförandet av behandlingarna sker av yrkeskategori som lyder under patientsäkerhetslagen (2010:659) och att dessa ingrepp/behandlingar kan innebära allvarliga hälsorisker (hälso- och sjukvårdslagen 1982:763) För att korrekt och säkert kunna utföra estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar krävs en specialiserad medicinsk kunskap, vilket innebär att bland annat kunna ställa diagnos, korrekt indikation, diagnosticera och behandla eventuella biverkningar/komplikationer.

- En nationell registrering och statistik för den medicinskt estetiska genren skulle vara av värde att införa, med information gällande antal utövare, behandlingar och komplikationer. Vilket skulle höja kvalitén för branschen och framförallt öka patientsäkerheten. En speciell inriktning behövs även i vårdgivarregistret, exempelvis estetisk kirurgi/injektionsbehandlingar.

Tillämpningsområde:

- SPESO anser att behandling med karboxyterapi, alla injektionsbehandlingar, microsclerisering och PRP inte bör undantas från lagstiftningen då dessa behandlingar innebär penetration genom hudens alla lager. Dessutom krävs venpunktion med blodprovstagning inför behandling med PRP, och för microsclerisering (om det i lagförslaget menas för kärl/teleangiectaser) så injiceras potenta läkemedel direkt i kärl, vilket kräver speciell medicinsk kunskap.

Kompetenskrav:

- SPESO stöder att estetiska kirurgiska ingrepp/operationer endast får lov att utföras av legitimerad läkare med adekvat specialistkompetens, och anser att kravet ska innebära att vederbörande legitimerad läkare innehar specialistkompetens i plastikkirurgi för att få utföra estetiska kirurgiska ingrepp/operationer.

SPESO välkomnar att kraven på behandlare som utför estetiska injektionsbehandlingar ska vara legitimerad läkare, legitimerad tandläkare eller legitimerad sjuksköterska. SPESO anser dock att §6 i författningsförslaget blir godtycklig när det gäller kompetenskraven, eftersom det uttrycks att; *"Regeringen får meddela föreskrifter om att även annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal än den som anges får utföra estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar"*. SPESO anser att det kan öppna upp för flera otydligheter, bland annat kan ständiga förfrågningar uppstå till regelverket från yrkesgrupper som anser sig vara lämpliga. Hur ska varje enskilt fall kunna bedömas korrekt? SPESO undrar också vilka yrkesgrupper som kan komma i fråga, om det nu finns ett minimikrav? Eftersom det står på sidan 72, *"Lagen anger således ett minimumkrav avseende kompetens"* (och syftar då i texten på legitimerade läkare, tandläkare eller sjuksköterska).

Ytterligare står det på sidan 74 att; *"Eftersom inte all hälso- och sjukvårdspersonal kan anses ha den kompetensen för att på ett korrekt sätt utföra dessa behandlingar bör denna rätt vara förbehållen ett fåtal legitimerade yrkesgrupper"*. SPESO yrkar därför på att kompetenskravet för att få utföra estetiska injektionsbehandlingar ska tydligt framgå att det fåtalet betyder legitimerad läkare, legitimerad tandläkare eller legitimerad sjuksköterska.

- SPESO anser att det krävs att legitimerade sjuksköterskor och legitimerade tandläkare som arbetar med estetiska injektionsbehandlingar har en medicinskt ansvarig legitimerad läkare knuten till sin verksamhet med kunskap inom estetiska injektionsbehandlingar.

- Specifika krav på utbildning och kunskap för den legitimerade läkare, tandläkare och sjuksköterska som ska ha rätt att utföra estetiska injektionsbehandlingar bör även säkerställas. Kunskaper inom exempelvis anatomi, fysiologi, biverkningar, komplikationer och dess hantering är ytterst nödvändiga för att på ett så säkert sätt som möjligt kunna utföra och följa upp behandlingar. Eftersom ingen specifik medicinsk/akademisk vidareutbildning finns idag för estetiska injektionsbehandlingar, bör vederbörande legitimerad läkare, tandläkare eller sjuksköterska genomgå specifik certifiering för att säkerställa grundläggande kunskaper. Förslagsvis via den certifiering som Estetiska injektionsrådet (EIR) har. Där man utför en krävande teoretisk tentamen.

Betänketid:

- SPESO anser att upprepade estetiska injektionsbehandlingar av samma slag och indikation, bör undantas från kravet på betänketid då patienten redan har genomgått samma behandling tidigare och fått både information och givit samtycke som krävs för det. Eftersom patienter som behandlas med botulinumtoxin A ofta upprepar sin behandling 2–3 gånger/år, och de patienter som behandlas med HA-filler upprepar sin behandling 1–2 gånger per år.

- SPESO föreslår även att betänketiden kan vara tillräcklig med ett dygns betänketid gällande estetiska injektionsbehandlingar, eftersom flera patienter reser ibland långväga för dessa behandlingar. Att då behöva stanna drygt två dygn för en behandling kan för patienten bli onödigt dyrt och tidskrävande, eftersom det kan kräva 1–2 nätter på hotell, och dessutom frånvaro från sitt arbete. Alternativet är att patienten åker fram och tillbaka i två olika omgångar vilket då genererar i kostnader för två resor och frånvaro från sitt arbete vid två tillfällen.

Göteborg 2019-12-18

Styrelsen för
SPESO - Svensk Plastik Estetisk Sjuksköterske Organisation

Korrespondens sker via
SPESO Ordförande
Carina Gamborg
Grindvakten 21
442 39 Kungälv
carina.gamborg@gmail.com
tel +46 706 899192